No. 1198 Zaterdag 15 December 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao 14 Dec.

MEER GELD OP CURAÇAO.

Verbetering van onze economische toestanden beteekent eenvoudig niets anders dan de zorg, dat er meer geld op Curaçao komt, en blijft. Daar moet dus meer geld inkomen, dan er uit gaat, en dat geld moet zooveel mogelijk binnen de kolonie zelve worden besteed.

Op twee verschillende manieren kan men dit doel bereiken, door namelijk te zorgen, dat er meer *nieuw* geld binnenkomt, en er voor te waken, dat wat er nog is, er minder uitgaat.

Met vreugde ontwaren wij, dat Curaçao toch zoo langzamerhand de goede richting uitgaat om op den goeden weg te komen.

De hoedenindustrie heeft reeds, zooals wij bereids gezien hebben, aardig wat nieuw geld in de kolonie gebracht. Hoe meer deze industrie wordt bevorderd, des te beter zal reeds daardoor de economische toestand worden niet slechts der arbeidende bevolking, maar ook ... der meer gegoede handelaars en scheepsbevrachters.

Doch deze industrie alleen kan Curaçao er weer niet boven op helpen, hoe krachtig zij daartoe ook zal medewerken.

De opnieuw aangeknoopte onderhandelingen met de *Residentiebank* over een groote sisalonderneming zijn, voor zooverre ons bekend is, nog niet afgeloopen. Mochten deze onderhandelingen ditmaal tot een goed einde worden gebracht en de onderneming slagen, dan zal ook daarin zeer zeker een sterke hefboom gevonden worden om onze arme kolonie krachtig omhoog te werken.

Maar dit alles is nog slechts toekomstmuziek.

De gouddelving en die van phosphorzure kalk brengt reeds nu menig voordeel aan de koloniale kas en verschaft voortdurend aan vele arbeiders werk en een goed dagloon.

In Bijlage W: Staat voor den invoer in de kolonie Curaçao" lezen wij, dat werd ingevoerd aan steenkolen:

	Hoeveelheid	Waarde
1903	28 128000 KG.	f 124 717
1904	12 365000 KG.	f 87 557
1906	28 337000 KG.	f 176 551

Al komt deze post niet voor op den staat van uitvoer, en misschien mag dat ook niet, toch weten wij, dat verreweg het grootste gedeelte niet binnen de kolonie werd verbruikt, maar verkocht wordt aan de stoomschepen en natuurlijk meer geld opbracht dan er voor betaald was.

Daarenboven gaf het steenkolenladen heel wat werk aan lichters en sjouwers, zoodat ook hierdoor nieuw geld kwam in de kolonie.

Bijlage W zegt ons verder, dat werd ingevoerd aan ijs:

	Hoeveelheid	Waarde
1903	1 602 000 KG.	f 4 405
1904	443 000 KG.	f 1 107
1905	0	0

En Bijlage U „Staat van den uitvoer" zegt, dat in plaats, dat er zooals vroeger ijs werd ingevoerd nog werd uitgevoerd in dat laatste jaar 92 975 KG. ter waarde van f2 324.

Het geld, wat wij zelven vroeger aan ijs besteedden, ging gedeeltelijk naar het buitenland, thans blijft dat geld niet alleen hier, en wordt verdiend door Curaçaoenaars, den fabrikant en zijn helpers, maar ook nog een paar duizend Gulden uit den vreemde komt deze onderneming steunen.

Zou de Kamer van Koophandel en nijverheid niet kunnen bewerken, dat de stoombooten wat meer dit artikel in onze kolonie kochten en niet in in New-York, Trinidad of elders. Vooral de booten van den K. W. I. M. zullen deze nieuwe onderneming in eigen kolonie wel kunnen en willen steunen.

Spoedig hopen wij, dat ook het Curaçaosch sodawater aftrek zal vinden op de booten en in het buitenland. In ieder geval blijft het geld, vroeger daarvoor besteed, toen het nog werd ingevoerd, ook nu binnen onze eigen kolonie.

Al deze en dergelijke ondernemingen verdienen zeker steun en aanmoediging. Van ganscher harte hopen wij, dat zij tot vollen bloei zullen geraken en zich krachtig ontwikkelen.

Eigen industrie geeft werk aan het volk en brengt nieuw geld in de kolonie. Wat eertijds de handel alleen vermocht, moet nu geschieden in samenwerking met nijverheid.

Om Curaçao echter weer tot bloei te brengen, zal het niet voldoende wezen, nieuw geld in de kolonie te brengen, men moet ook zorgen, dat het met zooveel moeite gewonnen geld ook binnen de kolonie blijft en hier in circulatie wordt gebracht. De kleine voordeeltjes door het opleven van nieuwe takken van nijverheid mogen wij echter als bijzaak beschouwen in vergelijking met de schatten, welke naar het buitenland stroomen om aan ons volk zijn voedsel te verschaffen: mais en boonen.

Ingevoerd werd:

	Hoeveelheid		Waarde
1903	14 202	zak mais	f 44 123
1904	6 867	„ „	f 21 461
1905	1 409056	L	f 66 280
1903	43 708	vat meel	f 338 854
1904	36 794	„ „	f 271 881
1905	6 765553	KG. „	f 272 915
1903	0	boonen	0
1904	0		0
1905	310916	L	f 45 832

Het is toch zeker de moeite waard om met inspanning van al onze krachten er naar te streven, wat meer van het geld, waarvoor het volksvoedsel in den vreemde moet worden gekocht binnen de kolonie te houden.

Dit kan alleen geschieden zoo onze eigene gronden productief worden gemaakt.

Dat hangt af van den oogst, zal men zeggen, en deze is zeer wisselvallig, omdat wij volstrekt niet op een geregelden regenval kunnen rekenen.

Maar, zal een doelmatige damaanleg niet sterk medewerken om onzen oogst beter te verzekeren? Moet die damaanleg niet vooral dienstbaar worden gemaakt aan de bevordering van de maiscultuur? Dat men echter zorge, dat domeingronden geschikt voor deze cultuur ook ingedamd en beter beplant worden. Maar dan moet men die gronden ook geven aan lieden, die den grond bewerken willen.

Wanneer door het aanleggen van dammen de maisoogst beter wordt verzekerd, zullen de onkosten daarvoor gemaakt, zeker worden goedgemaakt en veel meer geld in de kolonie blijven. Naast handel en nijverheid moet ook de landbouw beoefend en getracht worden het volksvoedsel te verkrijgen uit eigen bodem.

Onze Begrooting bij den Minister.

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

Het eindcijfer der begrooting wordt gebracht op f 890 347,35, en het bedrag van het subsidie op f 361 427,35.

TOELICHTINGEN.

In aansluiting aan hetgeen is vermeld in noot 12 van den uitgewerkten en toelichtenden staat kan worden medegedeeld, dat de directie van de Hamburg-Amerikalijn den Gouverneur in Augustus jl. berichtte onder de overeengekomen voorwaarden den dienst met de „Christiansted" niet te kunnen voortzetten. De maatschappij verklaarde zich alleen bereid van den dienst, nogmaals bij wijze van proef, met ingang van 1 September jl. met één jaar te verlengen, indien het subsidie, van f 20 000 op f 30 000 werd gebracht.

Met het oog op de groote belangen van eene goede communicatie tusschen de verschillende eilanden der kolonie, vroeg de Gouverneur telegrapisch machtiging om voor één jaar een nieuw contract onder de door de maatschappij verlangde voorwaarde, te mogen sluiten. De ondergeteekende heeft die machtiging verleend, omdat er geen gelegenheid bestond om vooraf de goedkeuring van den begrootingswetgever te vragen. De hoogere uitgaaf van f 10 000 is onder de verschillende eilanden verdeeld.

Zooals in noot 47 van den uitgewerkten staat is medegedeeld, kon bij het samenstellen van de begrooting nog niet worden beslist of het beter en goedkooper zou zijn de in slechten staat verkeerende baggermachine gedeeltelijk van nieuwe onderdeelen te voorzien, dan wel een geheel nieuwe machine aan te schaffen. In verband hiermede werd art. 35*c* voor memorie geraamd. De Gouverneur heeft nader bericht, dat de aanschaffing van eene nieuwe machine verreweg de voorkeur verdient en dat daarvoor een bedrag van f 10 500 benoodigd zal zijn. Dit bedrag wordt thans op de begrooting gebracht.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN.

In deze begrooting worden blijkens de Nota van Wijziging, die de ondergeteekende de eer heeft hierbij aan te bieden, eenige veranderingen aangebracht. Het geraamde subsidie voor 1907 wordt daardoor in stede van f 15 090,06[5] lager, f 5409,93[5] hooger dan dat voor 1906. Blijkens de toelichting dier Nota kan een der voor memorie geraamde posten thans in verband met nadere van den Gouverneur verkregen gegevens, op een bepaald bedrag worden geraamd. Het behoeft wel geen betoog, dat er naar gestreefd wordt het aantal memorieposten zoo gering mogelijk te maken, wat niet wegneemt, dat er steeds enkele van die posten, hetzij door gebrek aan voldoende gegevens voor eene juiste raming, hetzij om andere redenen, op de begrooting zullen moeten voorkomen. Ook de ondergeteekende kan de cijfers der begrooting niet gunstig noemen, al wijzen de cijfers van de opbrengst der middelen in de laatste jaren op eenigen vooruitgang. Men dient trouwens in het oog te houden, dat verbetering van den economischen toestand in deze kolonie niet anders dan geleidelijk en met aanwending van groote energie, ook door de bewoners zelven, kan worden verkregen. De maatregelen, waarvan bovenal voor de ontwikkeling van de kolonie goede resultaten worden verwacht, namelijk die in het belang van van de waterverschaffing en den landbouw, verkeeren ook nog te zeer in een stadium van begin van uitvoering, dan dat zij hun uitwerking reeds noemenswaardig hebben kunnen doen gevoelen.

In overeenstemming met de door den ondergeteekende op 1 December 1905 in de Tweede Kamer gedane toezegging heeft het Koloniaal Verslag in verschillende opzichten uitbreiding ondergaan, zoodat het thans naar het hem voorkomt, voldoende gegevens bevat om den economischen toestand van de kolonie te kunnen beoordeelen. Inderdaad blijkt uit het Verslag dat die toestand nog in meer dan één opzicht te wenschen overlaat.

Eene behoorlijke uitvoerstatistiek zal eerst kunnen worden ingevoerd na de reorganisatie van het belastingstelsel, waarbij verplichte aangifte van den uitvoer zal worden voorgeschreven.

Dadelijk na de behandeling van de loopende begrooting is de ondergeteekende met den Gouverneur in overleg getreden over de vraag of bezuiniging op de bestuursuitgaven mogelijk zou zijn. Zooals voorheen reeds meermalen geshiedde, antwoordde de Gouverneur ontkennend. De in verhouding tot het zielental en de oppervlakte der kolonie dure huishouding is het gevolg van hare samenstelling uit zes eilanden, die een aantal ambten en posten noodig maakt, welke, indien de kolonie uit slechts één landstreek bestond, voor verreweg het grootste gedeelte zouden kunnen worden gemist. Het komt den ondergeteekende zeer twijfelachtig voor of decentralisatie, het ont-

lasten van den Gouverneur en het toekennen van grootere zelfstandigheid aan de hoofdambtenaren, tot bezuiniging zou leiden. Wel kunnen vereenvoudiging van het bestuur en verlichting van de taak van den Gouverneur daaruit voortvloeien en de ondergeteekende zal dan ook vooral daarom met den Gouverneur ter zake nader in overleg treden. Met de beschouwingen, vervat in het in het Voorloopig Verslag aangehaalde artikel van den heer HAMELBERG, getiteld „Decentralisatie in de kolonie Curaçao", zal de ondergeteekende den landvoogd in kennis stellen. Ten aanzien van het in dat artikel besproken denkbeeld betreffende het instellen van een gemeentebestuur te Willemstad, meent hij echter reeds dadelijk te moeten doen opmerken, dat eene verwezenlijking daarvan zijns inziens slechts tot vermeerdering van uitgaven en omslag leiden zou. De aanstelling van één gezaghebber voor de drie Bovenwindsche eilanden zou zeer zeker geen bezuiniging tengevolge hebben. Op de eilanden, waar de gezaghebber niet gevestigd zou zijn, zouden toch plaatselijke hoofden moeten worden aangesteld, aan wie eenige belooning zou moeten worden toegekend; voorts zou een niet gering bedrag moeten worden uitgegeven aan reis- en verblijfkosten van den gezaggebber, die op elk der drie eilanden eene localiteit te zijner beschikking zou moeten hebben; eindelijk kan met vrij groote zekerheid voorspeld worden, dat op alle drie de eilanden tengevolge van minder deugdelijk toezicht de opbrengst der middelen achteruit zou gaan, terwijl voor de rechtspraak eene andere organisatie noodig zou zijn, die meer geld zou kosten. Vereenvoudiging van de rechtsbedeeling zou zeer zeker tot klachten aanleiding geven. Zooveel mogelijk is getracht de uitgaven daarvoor tot een minimum terug te brengen. De betrekkingen van kantonrechter op de kleinere eilanden en van voorzitter van de raden van justitie op St. Martin en St. Eustatius zijn aan de gezaghebbers opgedragen, zonder dat hun daarvoor eenige extra bezoldiging wordt toegekend; alleen de leden van die raden, die rechter-commissaris zijn, genieten f 150 per hoofd dus te zamen f 300 's jaars. De vijf ambtenaren van het openbaar ministerie, waarvan twee officier van justitie zijn, genieten te zamen f 2500 hetgeen voorzeker niet veel is en alleen kon verkregen worden door vereeniging van het ambt met de betrekking van ontvanger en betaalmeester, tevens hoofd van den postdienst en de postspaarbank. De griffiers genieten te zamen f 2775; zij zijn echter niet enkel griffier, maar ook secretaris van den raad van politie, adjunct-ijker, hypotheekbewaarder en scheepsmeter. Overwogen is of er niet één ommegaand rechter met één ambtenaar van het openbaar ministerie en één griffier voor alle eilanden zou kunnen worden aangewezen. Alleen voor den rechtsgeleerde, die als rechter zou moeten worden aangesteld, zou dan echter jaarlijks al meer aan traktement en reis- en verblijfkosten uitgegeven moeten worden, dan thans voor de geheele rechtsbedeeling op de kleinere eilanden wordt besteed.

Het is het ernstig streven van den ondergeteekende om tot vermindering van de militaire uitgaven voor Curaçao te geraken, maar de vraag of — en, zoo ja, op welke wijze — dit mogelijk zal zijn, maakt nog het onderwerp uit van een gedachtenwisseling met den Gouverneur, zooals blijkt uit hetgeen te der zake werd medegedeeld in de toelichting der nota van wijzigingen op het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1907 (Gedrukte Stukken 50, No. 1). In verband hiermede meent de ondergeteekende voorshands ten opzichte van deze aangelegenheid een afwachtende houding te moeten aannemen.

Aangenaam was, het den ondergeteekende te vernemen, dat men met voldoening had gezien dat de inkomstenbelasting op Curaçao is ingevoerd. De invoering van die belasting heeft echter niet alleen op het hoofdeiland, doch ook op de overige eilanden der kolonie plaats gehad. Of de invordering van de belasting regelmatig en zonder bezwaren geschiedt, kan thans nog niet worden medegedeeld. De verdere hervorming van het belastingstelsel is nog in voorbereiding, zoodat de te dier zake uitgebrachte rapporten niet ter inzage kunnen worden verstrekt. De afschaffing van de in- en uitvoerrechten tusschen de eilanden onderling zal bij de algemeene herziening van het belastingstelsel worden aanhangig gemaakt.

Behalve de inkomstenbelasting bestaat er thans in de kolonie geen andere directe belasting van eenige beteekenis dan de grondbelasting. In verband met de recente invoering van de eerstgenoemde belasting, kan de ondergeteekende eene regeling der directe belastingen, waarbij opcenten worden geheven in verhouding tot het subsidiecijfer, voorshands niet in overweging nemen.

Ook de ondergeteekende is van meening, dat, naast zuinig beheer en doelmatige belastingen, maatregelen tot verbetering van de economische toestanden dringend gewenscht blijven. In de beantwoording van de in het Voorloopig Verslag bedoelde nota kan worden medegedeeld dat de daarin aangegeven maatregelen voor een groot deel reeds genomen of voorbereid waren. Gaarne geeft de ondergeteekende de verzekering dat in de richting van de in die nota vervatte denkbeelden met ijver zal worden voortgewerkt. Dat de vereischte spoed wordt betracht, blijkt o. a. uit de in Juli van dit jaar tot stand gekomen wet tot verhooging van art. 56 der begrooting van Curaçao voor 1906 (Gedrukte stukken 1905-1906-173).

Omtrent den afstand van domeingronden zijn mededeelingen opgenomen onder hoofdstuk L § 4 van het Koloniaal Verslag van 1906. Tot den afkoop van het weiderecht zal eerst behoeven te worden overgegaan als het Gouvernement den grond voor weide gebruikt, zelf noodig zal hebben. Onteigening ten algemeenen nutte, is zoover den ondergeteekende bekend, nog niet noodig gebleken. Zooals reeds in noot 33 van den uitgewerkten en toelichtenden staat is medegedeeld, kunnen in verband met het feit, dat de landbouwkundige nog eerst sedert korten tijd in de kolonie vertoeft, ten aanzien van de op landbouwgebied te nemen maatregelen nog geen uitvoerige mededeelingeg worden gedaan. Steun aan de veeteelt wordt reeds verleend door de toekenning van een jaarlijksch subsidie aan de Maatschappij tot bevordering van landbouw, veeteelt, zoutwinning en visscherij. De werkzaamheden van die Maatschappij in het belang van de veeteelt gedurende 1905 zijn vermeld in bijlage T¹ van het Koloniaal Verslag voor 1906. Dat de Regeering ook de industrie wil aanmoedigen, blijkt wel uit den steun, dien zij aan de vlechtindustrie reeds verleent en blijkens de onderwerpelijke begrooting verder nog verleenen wil.

Met betrekking tot de ontginning der phosphaatmijnen van Santa Barbara kan worden medegedeeld, dat de heer Godden den ondergeteekende het verzoek heeft gedaan om het daarheen te leiden, dat het uitvoerrecht van phosphaat op Curaçao van 10 pct. van de waarde tot 3 pct. worde verlaagd. Dit verzoek is nog bij het bestuur der kolonie in behandeling. De ondergeteekende vertrouwt, dat eene mijnwet, overeenkomstig het in het Voorloopig Verslag bedoelde ontwerp, waardoor de bevoegdheid tot onteigening van de phosphaathoudende terreinen van Santa Barbara boven twijfel wordt gesteld, het hare er toe zal bijdragen om tot het gewenschte resultaat, de hervatting van de werkzaamheden te geraken.

Differentieele rechten worden ingevolge de Venezolaansche wet van 3 Mei 1882 geheven van alle van de Antillen afkomstige goederen. In het begin van 1905 werd echter daarnevens overgegaan tot de heffing van een additioneel recht van 30 pct. van op Curaçao overgescheepte Amerikaansche of Europeesche goederen. Het was de heffing van dit recht, die den handel groote schade berokkende. Sedert 12 Januari jl. wordt het echter niet meer geheven.

Ook de ondergeteekende heeft met genoegen gezien, dat de nieuw opgetreden Koloniale Raad met kracht medewerkt aan de ontwikkeling van de kolonie en blijkbaar meer vertrouwen in de toekomst van den landbouw stelt dan vroeger het geval was.

Dat de Gouverneur wel eens te veel neiging aan den dag legt om zijne meening in strijd met dien van den Raad door te zetten, is den ondergeteekende niet gebleken.

Meent hij, na hetgeen door hem ten vorigen jare daarover is gezegd, over de inkomstenbelasting thans niet in nadere beschouwing te behoeven te treden, ten aanzien van de onderwijsverordening zij het hem vergund er op te wijzen, dat de Gouverneur met prijsgeving van eigen inzichten op verschillende punten aan bezwaren van den Kolonialen Raad is tegemoet gekomen. Bij de openbare behandeling van die verordening in den Raad is dan ook door een der leden daarvoor zijn dank aan den Gouverneur betuigd. Alvorens van eene invoering van de verordening, die eerst één dezer dagen uit de kolonie ontvangen is, sprake kan zijn, zal moeten worden beslist of ten deze gebruik zal worden gemaakt van de bevoegdheid, aan de Kroon voorbehouden bij het tweede lid van art. 49 van het Regeeringsreglement. Het terzake aan de Koningin in te dienen voorstel is nog bij den ondergeteekende in overweging.

Door de macht, den raden van politie gegeven bij de artikelen 121-129 van het Regeeringsreglement, gevoegd bij de onderwerpen, waaromtrent in de artikelen 6, 10, 166, 181, 183 en 186, tweede lid, van dat reglement de bevoegheid om ze bij plaatselijke keur te regelen, uitdrukkelijk verleend wordt, is aan de kleinere eilanden die mate van zelfstandigheid toegekend, waarop zij naar het oordeel van den ondergeteekende aanspraak hebben. En aangezien voorts op verlangen van den Gouverneur ook de ontwerp-begrooting steeds in de hierbedoelde colleges behandeld wordt, kan de ondergeteekende niet toegeven dat van hunne kennis van plaatselijke toestanden en behoeften niet het profijt wordt getrokken, dat mogelijk is. Ten aanzien van het denkbeeld om aan de leden der raden schadeloosstelling toe te kennen veroorlooft de ondergeteekende zich te doen opmerken, dat voor zoover hem bekend, van de zijde der raden zelven nooit eenig verzoek in dien geest is gedaan. Zijns inziens zijn er dan ook voor een zoodanigen maatregel geen voldoende gronden aanwezig.

Bij Koninklijk besluit van 22 Maart n°. 46 is de heer M. NAMIAS DE CRASTO, die door den President van Venezuela benoemd werd tot consul van dat rijk op Curaçao, als zoodanig erkend en toegelaten. De scheepspapieren van op Venezuela varende Curaçaosche schepen worden door hem afgeteekend.

Het deed den ondergeteekende genoegen te vernemen dat men in het algemeen geen bedenking had tegen de gewijzigde inrichting van de begrooting. Het niet geheel te ondervangen bezwaar, dat daardoor enkele uitgaven zijn gecombineerd, die beter onder verschillende artikelen waren samengebracht, wordt naar meening van den ondergeteekende wel opgewogen door het voordeel dat door de vermindering van het aantal artikelen, aan veel noodeloozen omslag in de administratie een einde kan komen.

CURAÇAO.

I^ste AFDEELING.

Art. 1. Onder het voor „uitgaven voor het districtsbestuur" uitgetrokken bedrag van f 6200 is inderdaad begrepen de som van f 3000, door den ondergeteekende blijkens de in het Voorloopig Verslag aangehaalde Nota van Wijziging betreffende de loopende begrooting, voor eene betere regeling van het districtsbeheer noodig geacht. Het is den ondergeteekende niet gebleken, dat bij den Kolonialen Raad bezwaar tegen de nieuwe regeling bestond. Mogen al vele leden van dien Raad te kennen gegeven hebben, dat volgens hunne meening op den duur eene inkrimpring van het aantal districtsmeesters welicht niet in het belang van de geadministreerden zou blijken, zij verklaarden daarbij tevens, dat de nieuwe getroffen regeling, waarbij het beheer der vier buitendistricten tijdelijk aan twee ambtenaren is opgedragen, beter dan de vroegere geacht moeten worden. De post is dan ook zonder hoofdelijke stemming door den Kolonialen Raad aangenomen. De nieuwe regeling, die ook naar de meening van den ondergeteekende ten minste één jaar zal moeten duren om een goed oordeel over hare resultaten te kunnen vellen, is met ingang van 1 Mei jl. ingevoerd.

Art. 2. Met genoegen vernam de ondergeteekende, dat tegen den post geen bezwaar bestond. Ook van de begrooting van 1904 was de gelijknamige post door den Kolonialen Raad afgevoerd. Bestond er voor den Minister IDENBURG toen reeds aanleiding om hem toch weder voor te stellen, zij bestaat voor den ondergeteekende in nog meerdere mate, omdat sedert gebleken is, dat de detacheering zeer goede resultaten oplevert.

Art. 3. De voorbereiding van de herziening der West-Indische pensioenregeling is nog niet afgeloopen. De daarvoor noodige gegevens uit Curaçao zijn reeds ontvangen en verwerkt, doch aan de uit Suriname ontvangen gegevens ontbreken nog enkele. Laatstbedoelde gegevens kunnen echter spoedig verwacht worden waarna de voorbereiding hier verder zal kunnen worden voortgezet.

Art. 4. De werkzaamheden van de Kamer van koophandel en nijverheid bestaan in:

a. het uitbrengen van adviezen, het geven van inlichtingen en het doen van voorstellen aan den Gouverneur over onderwerpen den handel, den landbouw of de nijverheid betreffende;

b. het doen aan kooplieden, landeigenaren en ondernemers van zoodanige mededeelingen als de Gouverneur zal verlangen of de Kamer in het belang van handel, landbouw en nijverheid noodig zal achten.

Verschillende door de Kamer in 1905 verrichte werkzaamheden zijn vermeld in de paragraaf Handel en scheepvaart van het laatstverschenen Koloniaal Verslag (zie bladz. 22 van dat verslag).

(*Wordt vervolgd*).

Studie aan Nederlandsche Hoogescholen.

Aan degenen, die inlichtingen wenschen, betreffende de studie aan Nederlandsche Hoogescholen, worden deze kosteloos verstrekt door de volgende Commissie voor inlichtingen, samengesteld door de studenten–afdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond:

Voor de Rijks Universiteit te Leiden en voor algemeene inlichtingen: A. Welcker. Haarl. straat 53, Leiden.

Voor de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam:

C. H. Kleipool, Amstel 49, Amsterdam.

Voor de Vrije Universiteit te Amsterdam: H. R. Woltjer, Keizersgracht 495. Amsterd.

Voor de Rijks — Universiteit te Utrecht:

A. Lugt, Jansveld 49, Utrecht.

Voor de Technische Hoogeschool te Delft:

D. W. van Dam, Oude Delft 70, Delft.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havennieuws.

Donderdag tegen den avond liep H. M. Pantserschip *Kortenaer* onze haven binnen.

Concert.

De heer JUSTIN ELIE, die als pianist zijn opleiding heeft genoten aan het conservatorium te Parijs, heeft hier een tweetal concert gegeven; het eerste in de bovenzaal der Societeit „De Gezelligheid", het tweede in de Loge „De Vergenoeging".

De uitvoering in de Societeit werd bijgewoond door een vrij groot getal leden, velen met hunne Dames, en wordt zeer geroemd.

Na deze uitvoering ontvingen ook wij een invitatie tot bijwoning der tweede uitvoering in de Loge, waar~~aan wij natuurlijk geen gevolg kon~~den geven.

C. S. S. V.

De „Curaçaosche Scherpschutters-Vereeniging" zal haar jaarlijkschen schietwedstrijd houden Zondag a. s. 23 December op het schietterrein achter het Riffort. De wedstrijd vangt aan ten half negen ure.

Regenval.

Gedurende de maand November.

		mM.
Plantage	Savonet	90 5
„	Knip	101
„	Klein Sta. Martha	120
„	Siberie	155,9
	Morgenster	136.6
„	Gr. St. Joris	125,4
„	Fuik	135,4
	Beekenburg	144,1
„	Noordkant	114,5
Fort	Amsterdam	145,9

Het jaar 1906 zal zeker een geschiedkundige vermaardheid krijgen als regenjaar. Gevallen is bij voorbeeld op de plantages

	Savonet	Knip	Kl. St. M.
	mM.	mM.	mM.
Aug.	12	14	24
Sept.	78.5	50.5	88,3
Oct.	388	381,7	447.6
Nov.	90.5	101	120
Tot.	569	547,2	679,9

En nog voortdurend houden de buien en buitjes aan. De klassieke regenmaand December doet haar naam eer aan. Sinds half November gaat er bijna geen dag voorbij, dat er niet meer of minder water valt. Al zijn het geen volle regendagen, nu en dan vallen er toch flinke buien.

Op vacantie.

Volgens de opgave van het *Diario del Comercio* voer de *Christiansted* gisteren uit naar St. Thomas en de Bovenwindsche eilanden via Bonaire met 19 passagiers.

Verdronken.

Verleden Zaterdagavond tegen middernacht is een zekere FELICIANO RODRIGUEZ (alias ALEXANDER) jammerlijk in de haven verdronken. Hij was met zijn broer aan 't visschen op een der pijlers van de Emma-brug en ging later op een der pontons van de schipbrug over. Toen hij nogmaals van plaats wilde veranderen en op een der pontons aan de Noordzijde van de brug wilde stappen, gleed hij uit en viel in 't water. Voordat zijn broer hem een hand tot redding kon toesteken, was hij reeds in de diepte verdwenen. De politie werd gewaarschuwd en begon aanstonds te dreggen, doch zonder resultaat. Toen men Zondagmorgen opnieuw daarmede doorging, werd het lijk opgevischt omstreeks 10 uren. Het werd aanstonds door de politie gekist en overgebracht naar het St. Elizabethsgasthuis, waar Dr. FERGUSON het schouwde, nadat het door de familie was erkend.

Een goede proef.

Een mooie driemaster, de engelsche brik *Golden Rod*, kwam Donderdag ll. tegen den middag statig onze haven binnenzeilen. Onder de muren van 't fort gekomen werden spoedig alle zeilen gestreken, omat de hooge masten aan de zeilen nog veel gelegenheid boden tot windvangen. Niet zoodra waren de zeilen omlaag, of de zware vracht hout en de sterke tegenstroom dwongen de brik tot stil liggen. Fluks roeide een paar mannetjes naar den wal en werd een kabeltouw geslagen om de dukdalven eerst links, toen rechts, toen weer achter het schip en ten slotte recht voor de brik uit, die door al dat sjorren en trekken eerst wat dicht op de kant was gehaald, maar eindelijk toch weer in goed vaarwater te recht was gekomen. Nu wierpen zich een achttal mannen met hun volle gewicht op den kaapstander, maar er was bijna geen beweging in te krijgen.

Als er even gerust werd, drong de tegenstroom de brik weer achteruit. Besloten werd het schip maar vast te meren. Eenige zakken en tonnen en kisten werden gelost. Den volgenden morgen werd eerst de windas weder in beweging gebracht, maar toen kwam het sleepbootje van de brug toch opdagen om met zijn paardekracht paardenwerk te verrichten. Het sleepbootje van de *Kortenaer* werd eerst nog voor den anderen sleeper gespannen, en ja, toen kwam er schot in. In een ommezien was de zware brik voorbij de brug en kon verder alleen met behulp van den bruggesleeper tot achter in de haven worden geboegseerd. Als eerste proef slaagde alles bizonder goed. De mannen aan boord behoefden niet boven hun krachten te zwoegen, de brug bleef niet een uur lang open, doch slechts een minuut of tien, de brik verloor geen halven dag alleen om van het begin tot aan het einde der haven te worden gesjord.

Hopen wij, dat van dat sleepbootje wat meer gebruik gemaakt zal worden, minstens om zware zeilschepen, die niet vooruit kunnen, wat sneller voorbij de brug te brengen.

Officieele Berichten.

Bij Gouvernements–beschikking:

1°. is aan den assistent-torenwachter op Klein-Curaçao, L. F. MATHEEUWS, met ingang van den 20n. December 1906, wegens familieaangelenheden, een binnenlandsch verlof voor den tijd van eene maand verleend.

2°. zijn de heeren DAVID DELVALLE, A. G. STATIUS MULLER en B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT benoemd tot plaatsvervangende leden van den Voogdijraad op Curaçao.

3°. zijn benoemd in de commissie tot het afnemen in 1907 der examens, bedoeld bij de artt. 29 t|m 32 van de verordening regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, zooals wat de artt. 29 en 31 betreft, gewijzigd bij de verordening van 3 September|10 November 1897, P. B. n°. 17 en bij artt. 33 en 45 van de verordening van 5 Juli|17 October 1884, P. B. n°. 16. de heer Administrateur der Schoolcommissie tot lid en voorzitter en tot leden mej. A. C. BAKHOVEN en de volgende in alphabetische volgorde genoemde heeren: Mr. PH. F. DE HASETH EVERTSZ, A. HERMUS, W. C. J. VAN LEEUWEN, A. MERKX en A. C. VERMEULEN.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Ernesto Señorti Elósegui, Ed casa de la Sres. Moses S. L. Maduro (aanget.), W. Verslys (aanget.), Pizzolotto Antonio, Remita Balochi, Domingo Moncillo, Carolina de Haseth, Elena Delanoi, Clemans Verplats, Guillermo Sillé, Carolina Orestina, Jeanette Oudenallas, Aberlardo Sillie, Alturo Tam, Adelicia Henriquez, Pedro La Cruz, Josefina Alles, Gregorio V. Oduber. Een wissel van Aruba afkomstig geadresseerd aan Angel Henriquez.

Niet voor bestelling vatbaar een stuk geadresseerd aan Eduardo Bakhuis, C. v. d. Walle en C. de Geneste.

Sisal.

In Suriname werd door de landbouwonderneming Gelderland de sisalcultuur, door haar in 1904 begonnen, belangrijk uitgebreid; de geheele aanplant aldaar bedraagt thans ongeveer 160 H. A.

Men schijnt daar in deze cultuur wel levensvatbaarheid te zien.

Vischwedstrijd.

Zaterdag 17 Nov. 's morgens van 8—10 uur is door de Militairen van het fort Zeelandia (Suriname) een vischwedstrijd gehouden opgeluisterd door de muziek van dat corps.

De uitgeloofde prijzen waren:

a. een prijs voor den eerst gev. visch f 1.—
b. „ „ „ „ zwaarsten „ f 1 —
c. „ „ „ „ lichtsten „ f 1.—
d. „ „ „ het grootste aantal visschen door één persoon gevangen f 5.—

e. een prijs voor het daaropvolgend grootste aantal visschen door één persoon gevangen f 4.

f een prijs voor het daaropvolgend grootste aantal visschen f 3.—

Na afloop werden de visschen geveild en de opbrengst was voor hem, die het kleinst aantal heeft gevangen met een minimum van één.

Het genezen van de lepra.

Dr. Diesing, geneesheer bij de koloniale Duitsche troepen, heeft in Kameroen en in het Zuid-Westen van Afrika tal van lepragevallen nagegaan en heeft een geneesmethode van die vreeselijke ziekte ontdekt door onderhuidsche inspuitingen van olijfolie en jodoform. Hij is er in geslaagd binnen weinige maanden alle uitwendige teekenen van de lepra te doen verdrijven.

Volgens de *Petit Bleu* hebben de Nederlandsche en Engelsche regeeringen hem uitgenoodigd zijne methode toe te passen op de leprozen in Neerlandsch en Engelsch Indië.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Het eigendomsrecht der Kerk.— In de *Univers* lazen wij onlangs een artikel, zegt de *Nbr.*, waarvan de volgende passages ook voor onze lezers niet onleerzaam zijn zullen:

De Kerk is als volmaakte maatschappij door God zelf gesticht geworden om door alle eeuwen heen te blijven bestaan. De bedoeling van den Goddelijken Wetgever was, dat zij een ware maatschappij zou wezen, levende haar eigen leven, voldoende aan al hare behoeften en beantwoordende aan de voorspellingen der profeten, die haar aankondigden als een groot koninkrijk, bestemd om zich uit te strekken van het eene einde der wereld tot aan het andere. Een der rechten van de Kerk, waartegen de begeerlijkheid het meeste verwoed is, is ongetwijfeld het eigendomsrecht.

De regeeringen zijn altijd op hare goederen belust geweest. Zij hebben maar al te vaak hun best gedaan om door schandelijke drogredenen hun schaamtelooze rooverijen te rechtvaardigen. Maar de Kerk heeft niet nagelaten hare rechten hoog te houden door hare Pausen en concilies. Men herinnert zich nog wel het anathema door het concilie van Trente geslingerd naar de verkrachters van het eigendom der Kerk, en Pius IX op zijn beurt heeft in de 26e stelling van de Syllabus de dwaling veroordeeld: dat de Kerk geen oorspronkelijk en wettig recht zou hebben om te verkrijgen en te bezitten. Nu is in elke wettig geordende maatschappij het beheer der goederen een wezenlijk en integreerend gedeelte van het bestuur, en dat is te meer noodzakelijk naarmate de goederen waaruit het sociaal erfgoed bestaat, bestemd zijn om te voorzien in de stoffelijke behoeften van het bestuur der gemeenschap.

De administratie dier goederen moet dus, uit den aard zaak, ondergeschikt zijn aan zijn bestuur. Dit is een beginsel, dat evenzeer geldt voor de godsdienstige als voor de burgerlijke gemeenschappen.

De administratie der kerkelijke goederen is aan algemeene bepalingen onderworpen evenals de toepassing en de uitvoering van die bepalingen. In kerkelijke zaken behoort de reglementeerende macht bij den Paus, de bisschoppen en andere prelaten, hetzij gemeenschappelijk of individueel handelende, maar altoos volgens de regelen der hierachische subordinatie.

De Kerk heeft altoos die reglementeerende macht uitgeoefend over het beheer harer goederen. Om daarvan overtuigd te worden, is het kerkelijk recht te consulteeren, dat tal van stukken bevat, welker bestudeering in onze dagen maar al te veel verwaarloosd wordt, maar daarom niet minder belangrijk als leerzaam is. Van de apostolische canons af tot aan het concilie van Trente hebben tal van concilies te dezen opzichte regelen gesteld. In de concordaten van lateren tijd heeft de H. Stoel hierop altoos gewezen, 't zij expresselijk, hetzij in 't algemeen, maar dan toch duidelijk.

Wij achten het genoegzaam bekend, hoe de Fransche regeering met verkrachting van de regelen, door het volkerenrecht gesteld, eigenmachtig het concordaat schond.

Zij regelt ook bij de scheidingswet o.m. de administratie der kerkelijke goederen zonder rekening te houden met Paus en bisschoppen, die de waarachtige beheerders daarvan zijn.

De goddelooze wet bevat zooveel strikken, dat de H. Stoel geen bedriegelijke zekerheid voor het kerkelijk eigendom mocht aannemen ten koste van het offer der beginselen, waarvan zij de onomkoopbare bewaarster is. Want door die wet zouden Paus en bisschoppen onderworpen geworden zijn aan de regeering, aan den raad van State, die de eindbeslissing kreeg over associations cultuelles in geval van geschillen. Dat zou geweest zijn een stellen van leekengezag boven het kerkelijk gezag, de omverwerping der hierarchische orde door Christus in Zijne Kerk gesteld. In een woord: het stellen van het heilig patrimonium der Kerk in handen eener leekenvereeniging. Het eigendom der Kerk is een geheiligd eigendom of liever het eigendom van Christus, van Wien de Kerk het koninkrijk en het mystiek lichaam is.

Advertentien.

Wanneer U des nachts het haar uit elkander neemt, dan ziet U soms een' leegen plek in de kruin, en ofschoon men die leegte niet ziet wanneer het haar opgemaakt is, maakt zij U desniettemin bezorgd.

BARRY'S TRI-COPHER-US

zal het haar op de leege plaatsen doen groeien; hij voedt en versterkt de huid waar het haar groeit en waarvan zijn levenskracht afhangt.

Barry's Tricopherus roeit de schilfers uit en houdt het uitvallen van het haar tegen, en is bovendien onovertreffelijk om zijnen geur.

„HET HERT."

Drinkt steeds het heerlijke Lans' export Bier „Het Hert' het heeft een zuiveren en aangenamen smaak en is het meest geschikte Bier voor ons warm klimaat, dewijl het zeer weinig alcohol bevat.

Agenten voor Curaçao,

DE LANNOY & C°.

Adverteert steeds

IN

Amigoe di Curaçao,

het meest gelezen der hollandsche bladen in deze Kolonie.

GRAFMONUMENTEN, GRAFZERKEN,

in MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsche GRANIET.

Groote Voorraad. — Billijke Prijzen.

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij. Marmerwerken.

H. A. EUWENS,

Oude Varkensmarkt.—Doddendaal.

Nijmegen. Holland

Compuesta de Aceite puro de hígado de bacalao de Noruega, con Hipofosfitos de cal y de soda. Es la cura más rápida, más permanente y más positiva de la

ANEMIA

Esta enfermedad ataca con más frecuencia á las mujeres, debido á que la sangre de la mujer contiene más agua y menos hemoglobina y menos sustancia mineral que la del hombre. La Emulsión de Scott es el

REGENERADOR DE LA SANGRE

por excelencia; la purifica, la nutre, la enriquece; restituye al cuerpo las carnes y las fuerzas, y dá al rostro el color rosado de la buena salud. Es el reconstituyente más poderoso y más eficáz, tanto para la niña que va á la escuela, como para la madre que cría. Muy superior á todos los vinos tónicos, píldoras y preparaciones de hierro que se recomiendan, los cuales ennegrecen los dientes; enferman el estómago; causan estreñimiento y no curan la Anemia.

Nuestra marca de fábrica, representada por un "hombre llevando á cuestas un gran bacalao." se encontrará adherida á las cubiertas de papel color salmón que envuelven los frascos de la Emulsión de Scott Legítima. Emulsiones que carecen de ésta marca deben rechazarse como productos inferiores que no tienen más semejanza con la Emulsión de Scott Legítima que la que hay entre una moneda buena y otra falsa. La de Scott cura. Las imitaciones empeoran.

SCOTT & BOWNE, Químicos, NUEVA YORK

— D —

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nueve sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M.—4 P. M.

LET OP!

Ondergeteekende neemt hierbij de vrijheid het geëerd publiek zijne diensten aan te bieden. Kantooruren 8 v. m. — 2 n. m. Heerenstraat; huis No. 24.

J. L. C. MONSANTO,

Praktizijn.

LA DICHA EN EL HOGAR.

Elixir de Capuchino,

PREPARADO POR

H. SUELS,

Miembro de la Facultad Médica de los EE. UU. de Venezuela, Premiado con medalla de oro en la Exposición Industrial de Valencia, (Carabobo) 1901 y Universal de St. Luis, EE. UU. de América 1904.

Para la completa curación de:

La anemia, abatimiento, vértigos, languidez, palpitaciones, color pálido, extenuación, empobrecimiento de la sangre. etc, etc. etc.

Agentes en Curazao,

DE LANNOY & Co

OTRABANDA,

BOTICA CENTRAL

Het aangezicht, de handen, het haar en de huid in 't algemeen, worden aanmerkelijk mooier door het gebruik van Reuter's Zeep. Deze zeep is geneeskrachtig, welriekend en geeft veel schuim, en door het gebruik ervan krijgt men een zeer aangenaam gevoel. De zwarte puntjes, zomersproeten, die dikwijls het aangezicht van de schoone dames ontsieren, hebben in

REUTER'S ZEEP

eenen onverbiddelijken vijand. De vermoeide ledematen worden er aanmerkelijk door gebaat.

Millioenen menschen gebruiken deze zeep, om hare fijne, geneeskrachtige, heelende en antiseptische hoedanigheden, die verkregen zijn uit de zes door de medische faculteit best bekende medicamenten.

LONGMAN & MARTINEZ

NEW YORK, U. S. A.

De Venta Por Las Ferreteri

Almacenes de ...

DE ECHTE CURAÇAO-LIKEUR

GEDISTILLEERD DOOR

JOUBERT & Co.

van uitgezochte, versche *Curaçaosche* Oranjeschillen. Bekroond met 1sten Prijs, de Zilveren medaille, op de Koloniale Tentoonstelling, Mei 1904.

Te verkrijgen in de

Botica Nacional

Otrabanda

Drukker: ALFREDO F SINTIAGO